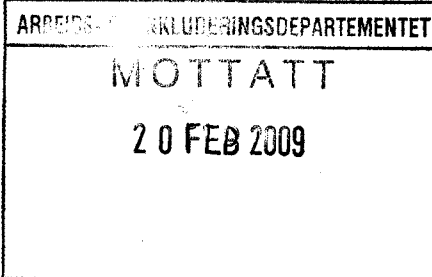

Fylkesmannen i Vestfold

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Boks 8019 - Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Anne Mette Aralt
33 37 23 98

Deres referanse:
200806550/AM

Vår referanse:
2009/935
Arkivnr: 721.0

Vår dato:
17.02.2009

Høring - lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Det vises til oversendelsesbrev med høringsutkast fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet datert 23.01.09, - mottatt hos Fylkesmannen den 03.02.09.

Innledning:

Fylkesmannen i Vestfold har i flere tidligere høringsuttalelser tatt til orde for at aktuelt lovverk i størst mulig grad må henge sammen. Vi har også vært opptatt av at det kan være lite tjenlig å avgrense de kommunale tjenestene i NAV-kontoret til den opprinnelig foreslåtte minimumsløsningen. Økonomisk sosialhjelp utgjør bare en liten del av de samlede tiltakene fra sosialtjenesten og er vanligvis nært forbundet med andre tjenester som skal bidra til selvhjelpenhet og egen mestring. Ikke minst overfor personer med sammensatte vansker som har behov for koordinerte tjenester og tiltak, er det en forutsetning at tjenestene ses i et helhetsperspektiv. Å løsrive den økonomiske sosialhjelpen fra de øvrige tjenestene, synes derfor ikke å være i tråd med reformens hovedintensjon som fortsatt er å få flere i aktivitet og arbeid, enklere og mer tilpassede tjenester for brukerne og en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning. All forskning viser at dagens brukere av økonomisk sosialhjelp i all hovedsak er personer som trenger bistand fra mange ulike instanser, - ikke minst helsetjenesten. En oppsplitting av lov om sosiale tjenester som fører til vanskeligere tilgjengelighet på øvrige sosiale - og helsemessige tjenester, kan medføre nye barrierer for samarbeid. Taushetspliktbestemmelser vil for eksempel begrense informasjonsflyten mellom NAV-kontor og kommunens øvrige tjenestetilbud.

Fylkesmannen i Vestfold har også i sin høring knyttet til Bernt-utvalgets innstilling, tatt tydelig til orde for *en* helse- og sosiallov.

Lovutkastet – generelle føringer

Vi ser at departementet har som utgangspunkt for sin argumentasjon, at "alle" kontorer har lagt seg på en såkalt minimumsløsning. Det gir noen føringer for argumentasjonen som blir feil siden mange kontorer faktisk har innlemmet flere tjenester i sine NAV-kontorer. Det vil være flere kontorer som også i fremtiden må håndtere ulike typer lovverk innenfor sin enhet selv om departementets forslag skulle bli vedtatt uendret. Det er altså ikke slik at personer som skal håndtere sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen kun har dette lovverket å forholde seg til. At lovforslaget vil være bedre tilpasset dagens organisering, vil derfor kun delvis være riktig. Den samme "misforståelsen" gjør seg gjeldende i departementets omtale av forholdet mellom sentrale myndigheter og det enkelte NAV-kontor. Det er ikke slik at flyttingen av ansvar fra tidligere Sosial- og helsedirektorat til Arbeids- og velferdsdirektorat gjør at de kommunale tjenestene i NAV-kontoret har ett direktorat og forholde seg til. De fleste vil fortsatt ha flere direktorat (Helsedirektorat, Arbeids- og velferdsdirektorat og IMDI) – noen endatil flere.

Fylkesmannen konstaterer at departementet gir uttrykk for at "staten sikrer oppfyllelse av konvensjonsforpliktelsene blant annet ved å gi statlige, veiledende retningslinjer for utmåling av stønad til livsopphold...". Det er lite som tyder på at dette er en sikring av et likt utgangspunkt for vurderingen av klientenes behov for økonomisk sosialhjelp selv om det å ta stilling til tildelt beløp i en enkeltsak hører innunder lovlighetskontrollen. Fylkesmannen ville gjerne sett at departementet benyttet denne anledningen til å gjøre dagens veiledende retningslinjer for økonomisk sosialhjelp mer forpliktende som et minimum.

Materielt innhold

Fylkesmannen konstaterer at det ikke legges opp til materielle endringer av loven. Vi beklager at det ikke er lagt opp til en endring av Fylkesmannens overprøvningsadgang over kommunens frie skjønn og at det ikke er vurdert endringer knyttet til dagens § 5-2. Vi ville også ønsket en presisering av at "opplysning, råd og veiledning" også omfatter kommunens plikt til å gi *økonomisk råd og veiledning*. Vi ser i praksis at dette fokuset lett forsvinner i NAV-kontorenes prioriteringer.

Begrepsbruk:

Fylkesmannen forstår det hensiktsmessige i at begrepet "sosialtjenesten" blir byttet ut med "kommunen". På den annen side, er det viktig for Fylkesmannen å bemerke at vi – kanskje sterkere enn på lenge – ser behovet for nettopp å presisere betydningen av de sosiale tjenestene og den oppfølging av enkeltpersoner og grupper som har vært intensjonene i sosialt arbeid. Vi ser sterke tendenser til at presset på arbeidsrettede tiltak og telling av tiltak, forskyver fokuset bort fra det som faktisk er grunnlaget for hele endringen: ivaretagelse av den enkelte bruker også utenfor kvalifiseringsprogrammet.

Tilsyn og kommunal internkontroll:

Fylkesmannen støtter forslaget om innføring av tilsyn med NAV-kontorets forvaltning av sosiale tjenester. Vi ser fram mot en "særskilt utredning av et framtidig klage og ankesystem i en reformert og samordnet arbeids- og velferdsforvaltning". Fylkesmannen forutsetter at det vurderes om slik samordning også vil gjelde tilsyn slik at Fylkesmannens tilsyns- og klagehåndteringsansvar også vil gjelde de statlige tjenestene.

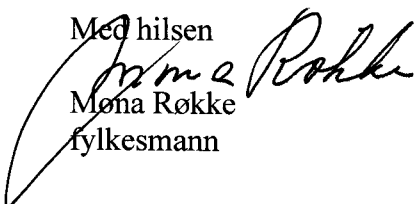
Forsvarlige tjenester:

Fylkesmannen mener det er positivt at det nå legges opp til at sosialtjenesten får en uttrykkelig plikt til forsvarlig tjenesteyting. Dette er et skritt i riktig retning for enklere å harmonisere ytelsene på sosial- og helsesiden.

Anvendelse av forvaltningsloven:

Fylkesmannen mener det i utgangspunktet er positivt at det presiseres hva som skal være enkeltvedtak. Vi savner imidlertid presiseringen av at fastsettelsen av vilkår og stønadsformer også er enkeltvedtak.

Med hilsen

Mona Røkke
fylkesmann

Svein Lie
avd.direktør/fylkeslege

Kopi: Kommunene i Vestfold